

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 26 sierpnia 2014r. skierowanym przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej w L. powód R. W. (1) wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 22 stycznia 2014 r., numer (...), który został wystawiony przez (...) Bank S. A, a otrzymał klauzulę wykonalności w dniu 24 lutego 2014 roku od Sądu Rejonowego w Pabianicach w sprawie o sygn. akt I Co 184/14, a ponadto o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 24 października 2011 r. zawarł z (...) Bank S.A. umowę kredytu bankowego o numerze (...), a także złożył oświadczenia o ustanowieniu hipoteki na nieruchomościach o numerach KW (...) oraz KW (...). Współwłaścicielką wskazanych nieruchomości była żona powoda A. W. (1). R. W. (1), wiedząc, że żona nie wyrazi zgody na zawarcie umowy kredytu, sfałszował jej podpis pod w/w umową kredytu oraz pod oświadczeniami o wyrażeniu zgody na ustanowienie hipoteki.

Pismem z dnia 21 października 2013 r. pozwany bank poinformował powoda oraz jego żonę o wypowiedzeniu umowy kredytu. Dopiero w tym momencie A. W. (1) dowiedziała się o sfałszowaniu jej podpisu pod umową kredytu.

Powód zawarł ponadto wniosek o zawieszenie, na czas trwania procesu, postępowania egzekucyjnego o sygn. akt Km 886/14, prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach M. J..

(pozew, k. 2-5)

W odpowiedzi na pozew pozwany na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. wniósł o zawieszenie postępowania w niniejszej sprawie do czasu rozstrzygnięcia sprawy z powództwa A. W. (1) przeciwko (...) Bank S.A. z interwenientem R. W. (1) toczącej się przed Sądem Okręgowym w Łodzi o sygn. akt. II C 1069/14.

(odpowiedz na pozew, k. 62-63)

Postanowieniem dnia 22 maja 2015r. tutejszy Sąd zawiesił postępowanie w niniejszej sprawie na zasadzie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. Zostało ono następnie podjęte postanowieniem z dnia 26 października 2016r.

(postanowienie z 22.05.2015r., k. 77, postanowienie z 26.10.2016r., k. 84)

Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2017r. na czas trwania procesu Sąd zawiesił postępowanie egzekucyjne, prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach M. J. pod sygn. akt Km 886/14.

(postanowienie, k. 117)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. W. (1) i R. W. (1) zawarli związek małżeński w dniu 25 kwietnia 1998 r.

W dniu 29 sierpnia 2013 r. małżonkowie zawarli w formie aktu notarialnego umowę ustanawiającą z dniem podpisania umowy rozdzielność majątkową. Do tego momentu pozostawali w ustroju ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej.

(akt notarialny rep (...), k. 6-8)

W dniu 5 czerwca 2007 r. A. i R. W. (2) dokonali kupna do łączącej ich wspólności ustawowej, nieruchomości położonej przy ulicy (...) w P., oznaczonej jako działka nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Pabianicach prowadzi księgę wieczystą KW nr (...).

(KW nr (...), k. 18-32)

W dniu 12 października 2005 r. A. i R. małżonkowie W. nabyli na własność na prawach małżeńskiej wspólności ustawowej, nieruchomości położoną w P. przy ulicy (...), oznaczoną jako działka nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Pabianicach prowadzi księgę wieczystą KW nr (...).

(KW nr (...), k. 34-48)

W dniu 24 października 2011 roku w W. między R. W. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...)a (...) Bank S.A. została zawarta umowa kredytu (...) nr (...)na kwotę 311.419,76 zł.

(okoliczność bezsporna)

W oparciu o umowę (...) nr (...)z dnia 21 października 2011r. Sąd Rejonowy w Pabianicach w księgach wieczystych KW nr (...) i KW nr (...) wpisał hipotekę łączną umowną na kwotę 529.413,59 zł

(treść KW nr (...), k. 34-48, treść KW nr (...), k. 18-32)

Pismem z dnia 21 października 2013r. (...) Bank S.A. poinformował A. W. (1), jako właściciela obciążonych nieruchomości, dla których prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...) oraz KW nr (...), stanowiących zabezpieczenie kredytu nr (...)z dnia 24.10.2011 r., udzielonego R. W. (1), iż w/w umowa została wypowiedziana pismem z dnia 21-10-2013 r. z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia. W piśmie wskazano, iż po bezskutecznym upływie 30-dniowego okresu wypowiedzenia cała należność kapitałowa w kwocie 323.521,08 zł stanie się wymagalna wraz z należnymi odsetkami i kosztami, a umowę kredytową uważać się będzie za wypowiedzianą.

(pismo, k. 13)

A. W. (1) nie wiedziała o zaciągnięciu przez jej ówczesnego męża kredytu w pozwanym Banku. Taką informację powzięła dopiero po otrzymaniu z banku korespondencji dotyczącej przedmiotowego zobowiązania. Nie podpisywała także żadnych dokumentów związanych z zaciągnięciem tego kredytu.

(zeznania świadka A. W., protokół z 03.02.2017r., k. 98v., adnotacja – 00:04:19)

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach M. J. pismami z dnia 30 lipca 2014r. zawiadomił R. W. (1) o wszczęciu egzekucji w sprawie Km 886/14 z wniosku (...) Bank S.A. w L. na podstawie bankowego tytułu wykonawczego z dnia 22 stycznia 2014r. sygn. (...), opatrzonego klauzulą wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Pabianicach I Wydział Cywilny z dnia 24 lutego 2014r., sygn. akt I Co 184/14 (należność główna 323.521,08 zł). Egzekucja została skierowana do udziałów 1/2 części nieruchomości położonej w P., przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Pabianicach, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...) oraz do udziałów 1/2 części nieruchomości położonej w P., przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Pabianicach V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...), przysługujących w/w dłużnikowi.

(zawiadomienia, k. 10-11, zarządzenia, k. 9,12)

Wyrokiem wydanym przez Sąd Okręgowy w Łodzi w dniu 31 marca 2015r., w sprawie o sygnaturze akt IV K 42/15, R. W. (1) został uznany za winnego, między innymi tego, że w dniu 24 października 2011 roku w W. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził (...) Bank S.A. z siedzibą w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 285.000 złotych, stanowiących kwotę kredytu przyznanego na podstawie umowy nr (...), poprzez wprowadzenie w błąd uprawnionych pracowników banku, co do sytuacji majątkowej oraz zamiaru wywiązania się z zawartej umowy, w ten sposób, że w toku ubiegania się o udzielenie kredytu przedstawił dokumenty w postaci pełnomocnictwa małżonki A. W. (1), zgody na weryfikację danych A. W. (1) oraz deklaracji o wyrażeniu zgody A. W. (1) na ustanowienie zabezpieczenia w postaci hipoteki na nieruchomości stanowiącej jej współwłasność, na których

podrobił podpis współmałżonki A. W. (1), to jest przestępstwa wyczerpującego dyspozycje art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

(kserokopia odpisu wyroku, k. 196-199 załączonych akt sprawy II C 1069/14).

Wyrokiem z 15 września 2015r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt II AKa 148/15 Sąd Apelacyjny w Łodzi utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z 31 marca 2015r.

(kserokopia odpisu wyroku, k. 239 załączonych akt sprawy II C 1069/14)

A. W. (1) i R. W. (1) nie są już małżeństwem.

(zeznania świadka A. W., protokół z 03.02.2017r., k. 98v., adnotacja – 00:04:19)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów, w tym w szczególności z dokumentów oraz zeznań świadka A. W. (1).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu.

Strona powodowa wносиła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 22 stycznia 2014 roku numer (...), wystawionego przez (...) Bank Spółkę Akcyjną w L., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Pabianicach I Wydział Cywilny z dnia 24 lutego 2014 roku sygn. akt I Co 184/14.

Zgodnie z art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Na podstawie wskazanej w art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. można podnosić zarzut braku zdolności prawnej, kwestionować złożone oświadczenia woli, podnosić zarzut nieważności tytułu egzekucyjnego oraz jego bezskuteczność.

Dłużnik w drodze tego powództwa może przeczyć treści tytułów egzekucyjnych, których nie chroni prawomocność materialna (res iudicata) czy zawisłość sporu (lis pendens), m.in.: ugody sądowej, ugody zawartej przed sądem polubownym, aktu notarialnego, bankowego tytułu egzekucyjnego.

(prof. dr hab. Elwira Marszałkowska-Krześ, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Legalis, 2015)

W niniejszym postępowaniu strona powodowa wystąpiła z powództwem o pozbawienie wskazanego tytułu wykonawczego wykonalności, powołując jako uzasadnienie swojego żądania, że przedmiotowa umowa kredytu została zawarta bez zgody żony powoda – A. W. (1), wobec czego jest ona nieważna.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, iż wierzytelność banku została zabezpieczona poprzez ustanowienie hipoteki umownej łącznej obciążającej nieruchomości należące do powoda oraz A. W. (1). W oparciu o w/w tytuł wykonawczy Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach wszczął z wniosku (...) Bank S.A. postępowanie egzekucyjne.

Wyrokiem wydanym przez Sąd Okręgowy w Łodzi w dniu 31 marca 2015r., w sprawie o sygnaturze akt IV K 42/15, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 15 września 2015r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt II AKa 148/15, R. W. (1) został uznany za winnego, m.in. tego, że w toku ubiegania się o udzielenie kredytu przedstawił dokumenty w postaci pełnomocnictwa małżonki A. W. (1), zgody na weryfikację danych A. W. (1) oraz deklaracji o wyrażeniu zgody A. W. (1) na ustanowienie zabezpieczenia w postaci hipoteki na nieruchomości stanowiącej jej współwłasność, na których podrobił podpis współmałżonki A. W. (1). W myśl z art. 11 k.p.c., sąd cywilny związany jest ustaleniami dotyczącymi popełnienia przestępstwa - a więc okolicznościami składającymi się na jego stan faktyczny, czyli osobą sprawcy, przedmiotem przestępstwa oraz czynem przypisanym oskarżonemu - które znajdują się w sentencji wyroku. Oznacza to, że sąd - rozpoznając sprawę cywilną - musi przyjąć, że skazany popełnił przestępstwo przypisane mu wyrokiem karnym.

Jak wynika z poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych, R. W. (1) i A. W. (1) byli małżeństwem od 25 kwietnia 1998r. i aż do zawarcia w dniu 29 sierpnia 2013r. umowy o ustanowieniu rozdzielności majątkowej, pozostawali w ustroju ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej, zatem także w chwili zawierania przez powoda przedmiotowej umowy kredytu.

Stosownie do art. 37 § 1 pkt 1 k.r.o. zgoda drugiego małżonka jest potrzebna do dokonania czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia nieruchomości lub użytkowania wieczystego, jak również prowadzącej do oddania nieruchomości do używania lub pobierania z niej pożytków.

Zaś zgodnie z § 2 powołanego przepisu ważność umowy, która została zawarta przez jednego z małżonków bez wymaganej zgody drugiego, zależy od potwierdzenia umowy przez drugiego małżonka.

Zatem zgoda małżonka na dokonanie czynności prawnej stanowi przesłankę ważności dokonanej czynności.

(E. Skowrońska –Bocian, Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, pod red. J. Wierciński, LexisNexis 2014)

W okolicznościach niniejszej sprawy, w celu zabezpieczenia wierzytelności wynikających z zawartej w dniu 24 października 2011r. przedmiotowej umowy kredytu została ustanowiona na nieruchomości położonej w P., przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Pabianicach, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...) oraz na nieruchomości położonej w P., przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Pabianicach V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...) hipoteka umowna łączna na kwotę 529.413,59 zł.

Małżonkowie A. i R. W. (3) byli właścicielami wskazanych nieruchomości na prawach małżeńskiej wspólności ustawowej. Zatem do ustanowienia na nich hipoteki wymagana była zgoda A. W. (1), która niewątpliwie nie została udzielona. Nie wiedziała ona o zaciągnięciu przez męża przedmiotowego kredytu, zaś jej podpisy pod dokumentami niezbędnymi do jego otrzymania zostały sfalszowane.

Reasumując, Sąd uwzględnił żądanie strony powodowej, pozbawiając wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 22 stycznia 2014 roku numer (...), wystawionego przez (...) Bank Spółkę Akcyjną w L., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Pabianicach I Wydział Cywilny z dnia 24 lutego 2014 roku sygn. akt I Co 184/14.

Mając na uwadze powyższe, w analizowanym stanie faktycznym, powództwo podlegało uwzględnieniu.

Postanowieniem z dnia 10 października 2014r. powód R. W. (1) został zwolniony od opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 300 zł.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Powód poniósł koszty procesu w postaci części opłaty od pozwu w kwocie 300 zł.

W toku procesu, w związku ze zwolnieniem powoda od opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 300 zł, powstały nieuiszczone koszty sądowe w wysokości 15.877 zł, obowiązkiem ich poniesienia, stosownie do dyspozycji art. 113 ust. 1 u.k.s.c., należało obciążyć pozwanego.